

[Schak Nielsen]

keparti har godt nok ikke en særlig lang tradition bag sig, men den sag, de tjener, er i al fald menneskelig eller burde være det. Jeg kan dårligt tænke mig andet, end at de to partier vil være med til at løse et så menneskeligt problem som boligen.

Efter disse bemærkninger kan regeringen regne med, at retsforbundet vil være en seriøs forhandlingspartner, når vi skal til realitetsforhandlinger om fremtidens boligpolitik.

Wilhjelm (VS):

Boligministeren gør meget ud af i indledningen til redegørelsen, at der her skal lægges op til en langsigtet boligpolitik, at der er behov for noget meget langsigtet, og at der hidtil har været stor usikkerhed på det boligpolitiske område på grund af de korte forligsperioder, der har været tale om. De betragtninger kan jeg kun være ganske enig i, men jeg må så samtidig sige, at jeg mener ikke, at den hensigt, der ligger i de betragtninger, er opfyldt med de oplæg, der kommer her, om skatter og nu om bolig.

Der er tale om nogle forbedringer, der er også tale om nogle forværringer rundt omkring. Der er tale om skidt og kanel faktisk, og det er ikke særlig sammenhængende. Det er heller ikke ordentligt belyst, men det er vel noget, man kan få rettet på i de kommende måneder. Men selv om man får rettet på det, må jeg sige som min vurdering, at det er stadig væk et lapperi, det er ikke noget, som med nogen som helst sandsynlighed kan fortælle dem, der skal disponere i dag, hvordan vilkårene på boligmarkedet vil være om 8 år, 10 år, og det er altså ikke noget, der opfylder ministerens egne, rigtige hensigter fra indledningen om, at der virkelig er behov for en langsigtet ordning, så at man ved, hvad man styrer efter, så at man ved, hvilke vilkår man disponerer under, og hvordan de også vil se ud lidt længere fremme end i de 4 års terminer, man har kørt de sidste boligforlig på.

Jeg kan ikke undgå at komme ind på noget, der, så kedeligt som tingene nu bliver delt op her, hører mest hjemme i den forrige debat. Nogle af skavankerne på det boligpolitiske område er selvfølgelig, at boligproduktionen foregår i et kapitalistisk samfund, og at der ikke produceres nogen boliger, hvis ikke de helt normale forrentnings- og profitkrav, som gælder for al mulig anden produk-

tion, bliver opfyldt, og det må man så leve med. Men bortset fra disse helt uantagelige vilkår vil jeg sige, at den grundlæggende skavank inden for dette område, som man burde kunne rette på selv i dette samfund, er, at man har to halvdele af befolkningen, der er nogenlunde lige store. Den ene bor i ejerboliger og får subsidier på 8-9 mia. kr. om året, og det er stort set de bedst aflagte. Den anden halvdel, der stort set er de dårligst aflagte, bor i lejeboliger og får samlede subsidier på 1,5 mia. kr. om året. Det er den grundlæggende skavank, som det burde være muligt at rette. Det er så dybt asocial en fordeling af subsidierne, at det simpelt hen er i strid med enhver boligpolitik, der ville have et bare nogenlunde socialt sigte. Derfor må denne ændring af subsidiefordelingen i social retning nødvendigvis også være krumtappen i enhver kommende boligpolitik, også fordi det er dér, pengene ligger. Hvis man vil gøre godt andre steder, er det altså i disse meget asociale støtteordninger, der oven i købet kapitaliseres og ikke rigtig kommer dem til gode, som kan sidde og trække fra, men har betalt for dyrt, det er dér, de penge ligger, der kunne løsgøres over en aftrapningsperiode, så at man kunne gøre godt med dem andre steder. Derfor må en løsning på det problem være krumtappen i enhver langsigtet boligpolitik, hvis den skal have en social fordeling som en af målsætningerne, og det mener vi i hvert fald i VS at den skal have.

Vi har selv nogle forestillinger om, hvordan man tackler dette hovedproblem, og det er andre løsninger end dem, som socialdemokratiet har rumlet med, men alligevel ikke rigtig har gjort til sine forslag her. Jeg vil godt sige, at vi er parate til at drøfte enhver teknik - for det er jo teknik, man snakker om, når man snakker om disse løsninger - hvis i øvrigt sigtet med dem er det samme, som jeg her nævner, et sigte, der går i retning af en klar social omfordeling af de støttebeløb, der i dag fordeles så asocialt. Alene det at konvertere rentefradrag fra indkomsten til skatten er ikke nok, og at bruge en 5-årig overgangsperiode for at nå det lille stykke vej tyder for mig at se på, at man faktisk foretager en varig udskydelse af en mere langsigtet løsning af selve krumtappet.

Men skatteministeren havde nogle optimistiske konklusioner i sin runde tidligere i dag, og det håber jeg da han står ved og læg-